

قانون و مقررات انتظامی هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲ ش مجلس شورای اسلامی و تأیید ۱۳۶۴/۱۲/۲۶ شورای نگهبان

فصل اول: هیأت های رسیدگی انتظامی

ماده ۱ - هیأت های رسیدگی عبارتند از:

۱- هیأت بدوی

۲- هیأت تجدید نظر

ماده ۲ - هیأت بدوی در هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی و مؤسسه تحقیقاتی یا دانشکده مستقل تشکیل می شود و دارای سه نفر عضو اصلی و حداکثر دو نفر عضو علی البدل خواهد بود که از بین اعضاء هیأت علمی دانشگاه های کشور و حتی الامکان از همان دانشگاه یا مؤسسه یا دانشکده مستقل و برای مدت دو سال به وسیله رییس دانشگاه یا مؤسسه یا دانشکده مستقل انتخاب می شوند.

تبصره ۱ - یک نفر از اعضاء هیأت بدوی باید از مدرسان معارف اسلامی که حداقل دارای تحصیلات فوق لیسانس یا معادل آن باشد انتخاب گردد.

تبصره ۲ - انتخاب مجدد اشخاص مزبور بلامانع است.

ماده ۳ - در هر یک از دانشگاه ها یا چند دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی و تحقیقاتی مشترکاً و به تشخیص وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یک هیأت تجدید نظر تشکیل می شود. این هیأت دارای سه نفر عضو اصلی و حداکثر دو نفر عضو علی البدل با رعایت تبصره ۱ ماده ۲ است که از بین اعضاء هیأت علمی مؤسسات مزبور به مدت دو سال به وسیله وزیر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعیین و منصوب می شوند.

تبصره - در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی که تابع سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی می باشند، هیأت تجدید نظر به وسیله وزیر مربوط یا بالاترین مقام دستگاه دولتی منصوب می شود.

ماده ۴ - صلاحیت رسیدگی به تخلفات انتظامی اعضاء هیأت علمی با هیأت بدوی است. آراء این هیأت در صورتی که علیه متخلف صادر شود و قابل تجدید نظر باشد و ظرف یک ماه برای افراد داخل کشور و دو ماه برای افراد خارج کشور از تاریخ ابلاغ به متخلف توسط وی درخواست تجدید نظر نشود قطعی و با دستور بالاترین مقام اجرایی دانشگاه یا مؤسسه مربوط اجرا خواهد شد. هر گاه عضو هیأت علمی در مهلت مقرر از تاریخ ابلاغ رأی هیأت بدوی درخواست تجدید نظر نماید هیأت تجدید نظر مکلف به رسیدگی خواهد بود.

تبصره ۱ - ابلاغ، طبق قانون آئین دادرسی مدنی به عمل خواهد آمد.

تبصره ۲ - رأی هیأت تجدید نظر مانع از رجوع عضو هیأت علمی به مراجع قضایی نخواهد بود.

ماده ۵ - اعضای هیأت بدوی و تجدید نظر علاوه بر تدین به دین مبین اسلام و عمل به احکام آن و اعتقاد و تعهد به نظام جمهوری اسلامی ایران واصل ولایت فقیه باید دارای شرایط زیر باشند:

۱- تأهل.

۲- داشتن حداقل سه سال سابقه عضویت در هیأت علمی.

ماده ۶ - هیچ یک از اعضای اصلی یا علی‌البدل هیأت های بدوی یا تجدید نظر در موارد زیر در رسیدگی و صدور رأی شرکت نخواهند کرد:

الف - عضو هیأت با متهم قرابت سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم داشته باشد.

ب - عضو هیأت با متهم دعوی حقوقی یا جزایی داشته یا در دعوی مطروحه ذینفع باشد.

ج - عضو هیأت، مدعی تخلف یا مدعی متخلف باشد.

فصل دوم: تخلفات انتظامی و جرائم

ماده ۷ - تخلفات انتظامی و جرائم شامل تخلفات انضباطی و اعمال خلاف شرع و اخلاق عمومی به قرار زیر است:

۱. ترک خدمت و یا غیبت بدون اجازه یا عذر موجه.

۲. تخلف از اجرای قوانین و مقررات دانشگاه.

۳. سهل انگاری یا غرض ورزی در انجام وظایف.

۴. تمرد از اجرای دستورات قانونی مقامات دانشگاه.

۵. استفاده غیر مجاز از امکانات و اموال دولتی.

۶. تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آن را ندارند و یا خودداری از تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آنها را دارند.

۷. تسامح در حفظ اموال و وجوه دولتی و اسناد و مدارک دانشگاه اعم از محرمانه و غیر آن.

۸. افشاء سؤالات امتحانی و یا تعویض برگه‌های امتحانی و یا تغییر اوراق.

۹. افشاء اسناد محرمانه دانشگاه.

۱۰. از بین بردن و اخفای غیر مجاز اسناد و مدارک دانشگاه و حیف و میل اموال و وجوه دولتی.

۱۱. اعتیاد و ارتکاب اعمال خلاف اخلاق عمومی که موجب هتک حیثیت و شؤون شغلی است.

۱۲. ارتکاب اعمال خلاف شرع و عدم رعایت حجاب اسلامی.
۱۳. عضویت در یکی از فرق ضاله و ساواک منحل و تشکیلات فراماسونری و مشابه آن.
۱۴. عضویت یا فعالیت یا تبلیغ به نفع احزاب و گروه های الحادی یا محارب یا احزاب و گروه های غیر قانونی.
۱۵. القاء اندیشه های الحادی و توهین به مقدسات اسلامی.
۱۶. ارتکاب اعمال خلاف مصالح نظام جمهوری اسلامی از قبیل به تعطیل کشاندن کلاس ها و اعتصاب، تحصن و تظاهرات به طور غیر مجاز در محیط دانشگاه.
۱۷. تخلف از ضوابط و مقررات اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی که از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بر اساس کدهای حفاظت آزمودنی انسانی مورد تایید این وزارتخانه اعلام می گردد.
۱۸. سوء استفاده از مالکیت معنوی یافته های پژوهشی نظری و عملی دیگران که قبلاً نتایج آنها منتشر و یا به ثبت رسیده است.
- تبصره - اثبات تخلفات و جرائم مذکور در بندهای ۱۰ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۶ در مرجع صالح قضایی صورت می گیرد و عضو هیأت علمی در مدت رسیدگی در مرجع قضایی به حالت تعلیق در می آید

فصل سوم: مجازات های انتظامی

ماده ۸ - انواع مجازات ها به ترتیب اهمیت عبارتند از:

۱. احضار و اخطار شفاهی.
۲. اخطار کتبی با درج در پرونده.
۳. توبیخ کتبی با درج در پرونده.
۴. کسر حقوق و مزایای دریافتی تا یک سوم، از یک ماه تا سه ماه.
۵. تعلیق رتبه از یک سال تا دو سال.
۶. تنزل یک پایه.
۷. انفصال موقت از یک ماه تا یک سال.
۸. بازخرید خدمت با پرداخت ۴۵ روز حقوق در قبال هر سال خدمت دولتی تا ده سال و پرداخت یک ماه حقوق در قبال هر سال نسبت به مازاد ده سال خدمت. کسور بازنشستگی افرادی که خدمت آنان بازخرید می شود به آنان مسترد خواهد شد و کسر یک سال خدمت، یک سال محسوب می شود.

۹. اخراج از دانشگاه یا مؤسسه آموزشی یا تحقیقاتی مربوط.

۱۰. اخراج از مؤسسه متبوع و محرومیت از پذیرش در سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور.

۱۱. انفصال دائم از خدمات دولتی.

تبصره - رییس دانشگاه و یا مؤسسه آموزش عالی و تحقیقاتی می تواند بدون مراجعه به هیأت رسیدگی انتظامی، مجازات های مندرج در بند ۱ و ۲ و ۳ را در مورد اعضای متخلف هیأت علمی اجراء کند. اجرای مجازات های مندرج در بندهای بعدی موکول به رأی هیأت رسیدگی انتظامی است.

ماده ۹ - مجازات های بند ۴ و بندهای بعدی ماده ۸ این قانون قابل پژوهش در هیأت تجدید نظر می باشد.

ماده ۱۰ - در صورت تکرار تخلف و ثبوت آن، عضو هیأت علمی خاطی به آشد مجازات پیش بینی شده در آن درجه محکوم خواهد شد و هر گاه مجازات قبلی اشد مجازات اعمال شده در درجه مربوط باشد، عضو خاطی به حداقل مجازات درجه بعد محکوم خواهد شد، به نحوی که در هر حال از مجازات محکومیت قبلی شدیدتر باشد.

ماده ۱۱ - مجازات غیبت غیر موجه متوالی بیش از دو ماه یا متناوب بیش از ۴ ماه در سال به تشخیص هیأتها، اخراج از دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی یا تحقیقاتی مربوط خواهد بود.

تبصره ۱ - استخدام این گونه افراد در دانشگاه ها یا مؤسسات تحقیقاتی دیگر بلامانع است.

تبصره ۲ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می تواند افرادی را که به علت غیبت اخراج می شوند، در صورت نیاز به خدمات آنان در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی شهرستانها و مناطق محروم به ترتیب اولویت اعاده به کار نماید.

ماده ۱۲ - مجازات مرتکبین جرائم مندرج در بندهای ۱۳-۱۴-۱۵-۱۶ ماده ۷ این قانون انفصال دائم از خدمات دولتی است.

تبصره - در سایر موارد تعیین مجازات به ترتیب مندرج در ماده ۸ به تشخیص هیأت خواهد بود.

ماده ۱۳ - هر گاه تخلف عضو هیأت علمی عنوان یکی از جرائم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد، هیأت رسیدگی به تخلفات انتظامی مکلف است پرونده امر را به مرجع قضایی ارسال دارد. حکم مراجع قضایی از جهت ارتکاب جرم عمومی برای هیأت انتظامی لازم الاتباع است ولی رسیدگی در مراجع قضایی مانع رسیدگی انتظامی نخواهد بود لیکن تا صدور رأی مراجع قضایی آن را متوقف می سازد.

تبصره - در صورتی که مجازات تعیین شده از طرف مراجع قضایی همان مجازات مقرر در این قانون باشد، مجازات تکرار نخواهد شد و در غیر این صورت حکم مراجع قضایی مانع مجازاتهای انتظامی نخواهد بود.

فصل چهارم: نحوه بازنشستگی و بازخرید و انتقال افراد غیر مفید هیأت علمی

ماده ۱۴ - به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اجازه داده می شود حداکثر ظرف مدت ۶ ماه بعد از تصویب و ابلاغ آیین نامه این قانون آن تعداد از اعضاء هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی را که غیر مفید تشخیص می دهد، به ترتیب مقرر در این قانون بازنشسته، بازخرید و یا باموافقت سازمان های دولتی و یا مؤسسات تحقیقاتی به این گونه سازمان ها یا مؤسسات منتقل نماید. تبصره ۱ - تشخیص افراد غیر مفید با معرفی وزیر فرهنگ و آموزش عالی به وسیله هیأت های بدوی می باشد.

تبصره ۲ - اشخاصی که غیر مفید تشخیص داده می شوند، می توانند به هیأت های تجدید نظر شکایت نمایند. رأی هیأت های تجدید نظر درباره آنان قطعی و لازم الاجراست.

ماده ۱۵ - بازنشستگی و یا بازخرید افراد مشمول ماده ۱۴ به ترتیب زیر خواهد بود: الف - در صورتی که حداقل بیست سال سابقه خدمت دولتی داشته باشند، بر اساس سنوات خدمت طبق قانون استخدام کشوری بازنشسته خواهند شد.

ب - در صورتی که سابقه خدمت دولتی آنان کمتر از ۲۰ سال تمام باشد، خدمت آنان بر اساس ماده ۸ این قانون بازخرید خواهد شد.

ماده ۱۶ - در صورتی که حقوق اعضاء هیأت علمی که به سازمان ها و مؤسسات دولتی منتقل می شوند و یا تغییر شغل می یابند کمتر از حقوق پایه و رتبه علمی آنان باشد، مابه التفاوت آن پرداخت خواهد شد. هر گونه افزایش حقوق این افراد از مابه التفاوت کسر خواهد گردید.

ماده ۱۷ - منظور از انتقال در این قانون تغییر وضعیت اعضاء هیأت علمی و انتصاب آنان به مشاغلی است که مستلزم تدریس در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی نباشد.

تبصره ۱ - انتقال اعضای هیأت علمی به کلیه سازمانها و مؤسسات و شرکت های دولتی با موافقت مؤسسات مذکور انجام خواهد شد.

تبصره ۲ - کسور بازنشستگی پس از انتقال برابر مقررات سازمان بازنشستگی عیناً به صندوق بازنشستگی محل انتقال واریز خواهد شد.

ماده ۱۸ - استخدام مجدد افراد بازخرید شده موضوع ماده ۱۴ این قانون در سایر مؤسسات دولتی برای مشاغل غیر آموزشی بلامانع است مشروط به این که کلیه وجوه دریافتی مدت بازخریدی را یک جا مسترد نمایند.

تبصره - احتساب سنوات خدمت گذشته به شرط استرداد وجوه بازنشستگی خواهد بود.

فصل پنجم: سایر مقررات

ماده ۱۹ - هر گاه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی تشخیص دهند که در یکی از مؤسسات آموزش عالی به یکی از اعضاء هیأت علمی نیاز است که توسط هیأت های بدوی و تجدید نظر بازسازی نیروی انسانی به علت غیبت، اخراج یا منفصل شده است آن عضو با تشخیص هیأت های تجدید نظر و به شرط آنکه مشمول موارد مشروحه در ماده ۱۲ این قانون نباشد، می تواند به خدمت اعاده شود

ماده ۲۰ - آیین نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی تهیه و تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۱ - از تاریخ تصویب آیین نامه اجرایی این قانون کلیه قوانین و مقررات انتظامی اعضای هیأت علمی مغایر این قانون لغو می گردد و کلیه پرونده هایی که در هیأت های پاکسازی و بازسازی گذشته منجر به صدور رأی قطعی نگردیده، برای رسیدگی و صدور رأی قطعی به هیأت های بدوی و تجدیدنظر موضوع این قانون ارسال خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر بیست و یک ماده و شانزده تبصره در جلسه پنجشنبه بیست و دوم اسفند ماه هزار و سیصد و شصت و چهار تصویب و در تاریخ ۱۳۶۴/۱۲/۲۶ به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی